

נספחים

פעולות בנק ישראל – לוח אירועים

המחלקה המוניטרית

	1992
חובת הנזילות על פיקדונות פיצויים הופחתה ברציפות בשיעור של אחוז אחד לחודש. בינואר 1992 היה שיעורה 88 אחוזים, ובדצמבר 1992 — 77 אחוזים.	1 בינואר
נוספו מדרגות הלוואה מוניטרית בריביות של 11, 11.5, 12.5 ו-13.5 אחוזים, בסך 295 מיליוני שקלים כל אחת.	30 בינואר
ההלוואות המוניטריות במדרגות הריבית של 12 ו-13 אחוזים הוקטנו מ-470 מיליוני שקלים ל-295 מיליונים.	
הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הופחתה מ-11.5 אחוזים ל-10.5 אחוזים.	
נוספו מדרגות הלוואות מוניטריות בריביות של 10.5 ו-10.75 אחוזים, בסך 470 מיליוני שקלים כל אחת.	20 בפברואר
הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הופחתה מ-10.5 אחוזים ל-10 אחוזים.	27 בפברואר
בנק ישראל החל למכור חוזים עתידיים לרכישת מק"ם מהציבור כעבור חודש.	1 במארס
בנק ישראל החל לבצע עסקות החלפה, שבהן הוא מוכר לציבור סדרת מק"ם לחצי שנה תמורת איגרות חוב לטווח דומה.	1 באפריל
חוק הריבית תוקן: בוטלה מגבלת התקופה על עסקאות צמודות למדד. מעתה ניתן לתת אשראים צמודים למדד לכל תקופה שהיא.	
התקופה המזערית לפיקדונות צמודים למדד קוצרה משנה לשלושה חודשים.	28 במאי
ניתן פטור מנזילות לפיקדון בינבנקאי מתאגיד בנקאי מיוחד בתאגיד בנקאי רגיל.	
נוספה מדרגת הלוואה מוניטרית בריבית של 11.25 אחוזים, בסך 255 מיליוני שקלים.	25 ביוני

- 1 ביולי
משרד האוצר החל בהנפקת "גילון", איגרת חוב לא-צמודה לשנתיים לפדיון, נושאת ריבית, המשתנה אחת לחצי שנה, לפי תשואות המק"ם.
- 1 באוגוסט
עמלת ההפצה על איגרות חוב ממשלתיות נקבעה בשיעור אחיד של 0.5 אחוז (במקום עמלה המשתנה בהתאם לאורך חייה של איגרת החוב).
- 1 באוקטובר
הוגדר פיקדון לטווח ארוך לתקופה של חמש שנים ויותר, ששני שלישים ממנו אינם עומדים לפירעון לפני תום חמש שנים ממועד הפקדתו. שיעור הנזילות על הפיקדון יהיה 0 אחוז, ויחול על שקלים לא-צמודים, על שקלים צמודים למטבע חוץ ולמדד ועל פיקדונות פמ"ח של יחידים, תאגידים ובעלי פטור. החלטה זו ישימה לכל מלאי הפיקדונות לטווח ארוך.
- בנק ישראל יחדל לקבל פיקדונות פת"ם לזמן קצוב לכיסוי חובת הנזילות של פיקדונות אלה.
- בפיקדונות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, המופקדים או נפרעים לשיעורים, יהיה דינו של כל שיעור כדין פיקדון נפרד לעניין קביעתה של תקופת הפיקדון.
- 29 באוקטובר
נוספו מדרגות הלוואה מוניטרית בריבית של 9.5, 9.75 ו-10 אחוזים, בסך 423 מיליוני שקלים כל אחת, וכן מדרגת הלוואה מוניטרית בריבית של 10.25 אחוזים, בסך 264 מיליוני שקלים.
- הריבית על פיקדונות הבנקים בבנק ישראל הופחתה מ-10 אחוזים ל-9 אחוזים.
- 1 בדצמבר
בנק ישראל החל למכור בכל שבוע שני סוגי אופציות רכישה על שער החליפין של הדולר ביחס לשקל לשלושה חודשים, במקום אחת עד כה. אחת האופציות נמכרת "בכסף" (דהיינו בשער מימוש השווה לשער החליפין), והשנייה נמכרת "מחוץ לכסף" (בשער מימוש הגבוה משער החליפין).
- שיעור הריבית השנתי על יתרות חובה בחשבונות התאגידים הבנקאיים בשקלים בבנק ישראל הוקטן מ-60 אחוזים ל-48 אחוזים.
- 31 בדצמבר
נקבע, כי פיקדונות הממשלה למתן הלוואות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ יוכרו כפמ"ח רק כשהלוואות כנגדם הן באחריות המפקיד — קרי הממשלה. חובת הנזילות על יתרה בלתי מנוצלת הועלתה מ-90 אחוזים ל-100 אחוזים.
- בוטלה חובת ההשקעה באיגרות חוב כנגד תכניות חיסכון. שיעור הנזילות על תכניות חיסכון חדשות (מדדיות וצמודות לשער החליפין) הופחת ל-4 אחוזים ובתכניות לטווח ארוך ל-0 אחוזים, בדומה לשיעור הנהוג לגבי פיקדונות בשקלים לתקופות הפקדה זהות.

נוספו מדרגות הלוואה מוניטרית בריביות של 11.75, 12.25, 12.75, 13.25 ו-13.75 אחוזים, בסך 269 מיליוני שקלים כל אחת.

מחלקת האשראי והפיקוח על מטבע חוץ

נקבע העיקרון, כי כל מטבע ישראלי, שיש לתושב חוץ היתר לרכוש כנגדו מטבע חוץ להפקדה בפיקדון לא-תושב, ניתן להפקידו גם בפיקדון לא-תושב (שקלים). הפיקדון יכול להתנהל כפיקדון לזמן קצוב או כפיקדון עו"ש, ובלבד שלא יהיה פיקדון צמוד מכל סוג שהוא.

תושב חוץ יכול לקבל אשראי שקלי מסוחר מוסמך, אם כספי הלוואה מופקדים בעת קבלתה בפת"ח (שקלים), והפירעון מבוצע מפיקדון זה. לשם הבטחת הלוואה מותר לתושב החוץ לשעבד נכסים או לתת ערבויות רק אם הם או תמורתם ניתנים להפקדה בפיקדון לא-תושב.

זכות ההמרה החוזרת של תושב חוץ לגבי תמורה או הכנסה מניירות ערך ישראליים שנרכשו מכספי פיקדון לא-תושב הורחבה, והוחלה על כל נייר ערך ישראלי שמותר לתושב חוץ לרכוש על פי הוראות הפיקוח על מטבע חוץ, לרבות איגרות חוב שהנפיקה ממשלת ישראל, איגרות חוב של תאגיד בנקאי או בערבותו, הנסחרות בבורסה בתל אביב, ותעודות השתתפות בקרנות נאמנות; זאת אם מתקיימים שאר התנאים הנדרשים.

הותר לתושב חוץ להפקיד בפיקדון לא-תושב תמורה או הכנסה שנתקבלה מעסקת רכישת אופציה על שער החליפין שקל-מטבע חוץ, אם התשלומים הקשורים בעסקה נעשו מכספי פיקדון לא תושב.

בעסקת יבוא טובין או שירותים עד לסכום של 500 דולרים הומרה דרישת הצגת המסמכים במתן הצהרת הלקוח על פרטי העסקה.

הותר לתושב ישראל יחיד להשקיע גם בנייר-ערך-חוץ מוכר בתנאים מסוימים. זאת נוסף על השקעה בנייר-ערך-חוץ מאושר, שהיתה מותרת לפני כן.

נייר-ערך-חוץ מוכר הוא אחד מאלה:

(1) נייר-ערך-חוץ שהוא מניה, איגרת חוב, זכות או אופציה מסוג warrant, או יחידה המורכבת מאלה — הרשום למסחר בבורסה מוכרת או מיועד לפי תשקיף

הנפקתו להירשם למסחר בבורסה כאמור.

(2) נייר-ערך-חוז' מהסוגים המנויים לעיל, המופיע ברשימת ניירות הערך הנסחרים "מעבר לדלפק" בארה"ב — רשימה שחבר הנגידים של הפרדל רזרב בנק מפרסם, כדי לאפשר מתן אשראי לקנייתם של ניירות אלו (margin stock OTC).

(3) איגרת חוב נקובה במטבע חוץ, הנושאת ריבית קבועה או משתנה, שהוציאה ממשלתה של אחת הארצות ברשימה שנקבעה, או שהוצאה בערבותה.

(4) תעודת השתתפות של קרן נאמנות שאושרה בידי הרשות המוסמכת במדינה שבה הוצאה, והיא אחת הארצות ברשימה האמורה.

הורחב ההיתר לתושב ישראל יחיד להשקיע בעסקאות עתידיות מסוימות, לרבות רכישה, מכירה או כתיבה של אופציות מסוג option, גם אם עסקאות אלה אינן נעשות לשם כיסוי סיכונים.

עסקה עתידית בסחורה עדיין מותנית בהיותה מיועדת לכיסוי סיכונים של מי שעוסק באותה סחורה.

ההיתר לניהול פיקדון תושב (פמ"ח) הורחב, והוחל על כל תושבי ישראל. מותר להפקיד בפיקדון:

(1) מטבע חוץ שנתקבל כדין, ובלבד שאינו מאלה שאין היתר להפקידם בפיקדון תושב;

(2) מטבע חוץ שהועבר מפיקדון תושב (פמ"ח) אחר, בהעברה מותרת;

(3) מטבע חוץ שהועבר מפיקדון תושב (פיצויים) בהעברה מותרת;

(4) מטבע חוץ שנתקבל במסגרת עסקת פורוורד בדרך של מסירה, אם מטבע החוץ האחר בעסקה שולם מפיקדון תושב (פמ"ח);

(5) מטבע חוץ שנתקבל כהכנסה או מממוש נייר-ערך-חוז' שנרכש מכספי פיקדון תושב (פמ"ח).

הותר לתושב ישראל להפקיד מטבע חוץ שנתקבל כהכנסה, או מממוש נייר-ערך-חוז' שנרכש מכספי פיקדון פת"ם או פמ"ח, באותו סוג פיקדון שממנו מומנה הרכישה.

2 באוגוסט

הותר לשלם מקדמה עבור יבוא טובין אם מועד אספקת הטובין על פי ההסכם הוא בתוך שנה ממועד תשלום המקדמה, ומתקיימים שאר התנאים הנדרשים לתשלום עבור יבוא הטובין.

הותר לשלם לספק בחו"ל, במסגרת עסקת טרנזיט או תיווך — גם לפני קבלת התמורה מהלקוח בחו"ל — אם בעת ביצוע התשלום כבר נקשרה עסקת מכירת הטובין, ולקבלת התמורה נקבע מועד שאינו מאוחר מארבעה חודשים ממועד ביצוע התשלום.

הותר לתושב ישראל לקבל אשראי מכל השלוחות של הסוחרים המוסמכים בחו"ל, בתנאים הקיימים לקבלת אשראי מתושב חוץ.

נספחים, פעולות בנק ישראל

הותר לתושב ישראל להעביר תמיכה או מתנה לחו"ל — גם לנהנה שמקום מושבו הרגיל בישראל, והוא שווה זמנית בחו"ל. שאר התנאים לא שונו.

הותר לתלמיד, הלומד במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל, להעביר מטבע חוץ מחשבונו בבנק סוחר מוסמך (גם אם אינו נמצא בישראל) לכיסוי הוצאות שהייתו שם — ובלבד שסכום ההעברות הכולל שיעבירו התלמיד וכל קרוביו לא יעלה על 1,000 דולרים בחודש. לפני התיקון היו רק קרוביו של התלמיד בישראל רשאים להעביר מטבע חוץ לחו"ל כתמיכה בו.

הותר לכל תושב ישראל לרכוש מטבע חוץ בעת היותו בישראל ולשלם בו, באמצעות סוחר מוסמך, דמי אשפוז ודמי טיפול רפואי בחו"ל של תושב ישראל אחר, בהתאם להיות לסוגים לרכישת שירותים רפואיים בחו"ל; זאת כנגד הצגת חשבון או דרישת תשלום על שם החולה, מאת בית החולים או הרופא המטפל, לפי העניין. לפני התיקון היה התושב מקבל הטיפול חייב לבצע את התשלום בעצמו.

בעקבות הפסקת הרישום של כתובות של אזרחי ישראל בדרכון בידי משרד הפנים, הורחבה החלופה השנייה להגדרת בעל פטור, והיא מקיפה עתה:

(1) אזרח ישראלי ששהה מחוץ לישראל במשך 7 שנים רצופות לפחות; זאת כל עוד הוא ממשיך לשהות מחוץ לישראל.

(2) אזרח שחזר לישראל אחרי 7 שנות שהייה רצופות בחו"ל, לפחות; זאת לתקופה של 10 שנים מיום חזרתו.

הותר לסוחרים המוסמכים לסחור ביניהם באופציות שקל-מטבע חוץ שמוציא בנק ישראל, גם במטבע חוץ.

הותר לבית מלון להמיר לתושב חוץ המתארח בו מטבע חוץ לשקלים, וכן להמיר בחזרה שקלים למטבע חוץ, עד 1,000 דולרים; זאת באותו מלון ובמסגרת אותו ביקור, כנגד הצגת המסמך שערך בית המלון בעת ההמרה לשקלים.

הוסרה מגבלת הסכום (2,000 דולרים) לגבי ההיתר להמרה של כספים שקיבל תושב חוץ ממבטח בשל נזקי רכוש, והפקדתם בפקדון לא-תושב.

מינהל מילואות המדינה

1992	
1 באפריל	החל הפירעון של מילואות ביטחון מפעלים מאושרים 1974 לשנת המס 1976, לפי קבוצות.
6 באפריל	נפרעה מחצית ב' של המילואות שהוצא לפי חוק פיצוי מפוני סיני.
15 באפריל	נפרעה הסדרה האחרונה ממילואות המדינה מסוג "רמון".
13 במאי	נפרעו סופית הפיקדונות לכיסוי תכניות חיסכון "חודשי צמוד דולר", הנושאות ריבית בשיעור של 5 אחוזים, ולגביהן הוטלה חובת נזילות של 100 אחוזים.
31 במאי	נפרע הפיקדון הראשון לכיסוי תכניות חיסכון "למתמיד — הפקדות חודשיות".
26 ביוני	האוצר החזיר לחברות הביטוח עודף השקעות שהפקידו בשנת 1991 לצורך רכישת מילואות חברות ביטוח.
29 ביולי	נפרעו הפיקדונות הראשונים לכיסוי תכניות חיסכון "סל הכנסה חודשית" ו"חודשי צמוד לסל".
1 באוקטובר	לאחר תקופת הארכה, החל הפירעון הסופי של מילואות ביטחון 1972, מילואות מלחמה 1974 ומילואות מרצון סדרות ב' עד ד' — לפי קבוצות.
30 בנובמבר	נפרעה הסדרה האחרונה של איגרות חוב שהונפקו על ידי "טפחות" בנק למשכנתאות בע"מ, ונוהלו על ידי בנק ישראל.
31 בדצמבר	משרד האוצר החזיר לחברות הביטוח עודף השקעות שהפקידו בשנת 1991 לצורך רכישת מילואות חברות ביטוח.
1993	
1 בינואר	ריבית על מילואות מדינה מסוג "גילון" שולמה לראשונה.
24 במארס	נפרע הפיקדון האחרון לכיסוי תכניות חיסכון צמוד לדולר — הארכה.
31 במארס	פורסם תיקון (מס' 2) לחוק למימון מבצע שלום הגליל, שלפיו יהיה ניתן להקדים ולפדות את תעודת המילואות בשלמותה, (גם את סדרות ב', ג', ד'), החל ממועד הפדיון הסופי של סדרה א'. זאת נוסף על האפשרות הנתונה בחוק לפדות את המילואות בארבעה שיעורים שנתיים, בשנים 1993 עד 1997. השער בפדיון המוקדם של סדרות ב'-ד', כאמור, יחושב בניכוי 2.5 אחוזים בביררת ההצמדה לדולר ו-3.5 אחוזים בביררת ההצמדה למדד המחירים לצרכן, בחישוב שנתי. כמו כן הוקדם מועד הפדיון מיום העסקים האחרון בחודש לשמונה עשר בו.

מחלקת המטבע

1992	
ינואר	הונפקו מטבעות למחזור בציון שנת ההטבעה התשנ"ב.
פברואר	הוכנס למחזור שטר חדש בערך 200 ש"ח, הנושא את דיוקנו של זלמן שז"ר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל. בשטר מספר אמצעי ביטחון חדשים.
	הונפק מטבע זיכרון לציון יום העצמאות התשנ"ג, שנושא "ישראל — מדינת תיירות".
מארס	הונפק מטבע זיכרון בסדרה "חי וצומח בתנ"ך" (שיר השירים) התשנ"ג.
אפריל	הונפק מטבע זיכרון בסדרה "תשמישי קדושה יהודיים" התשנ"ד.
מאי	הונפקה סדרת מטבעות בעובי מיוחד התשנ"ב; הוטבעו 8,000 סדרות.
נובמבר	הונפק למחזור מטבע חדש בערך 5 ש"ח, הנושא את דיוקנו של חיים וייצמן, נשיאה הראשון של מדינת ישראל, במלאת 40 שנה למותו. ההנפקה הסתכמה ב-1.5 מיליוני מטבעות.
דצמבר	הונפקו 4,091,000 מטבעות חנוכה למחזור בציון שנת ההטבעה התשנ"ג, בערכים 5 אג' עד 5 ש"ח.
1993	
ינואר	הונפקו מטבעות למחזור בציון שנת ההטבעה התשנ"ג.
פברואר	הונפק מטבע זיכרון מיוחד, שנושא מרד וגבורה, לציון 50 שנה למרד גטו ורשה.

מחלקת מטבע חוץ

1992	
8 בנובמבר	משרד האוצר ובנק ישראל הודיעו על העלאת שער האמצע של סל המטבעות ב-3 אחוזים ועל הורדת תוואי השינוי ההדרגתי של שער האמצע מ-9 אחוזים במונחים שנתיים, כפי שנקבע ב-16.12.1991, ל-8 אחוזים. השער בפועל ימשיך לנוע בתוך תחום ניוד של $\pm 5\%$ סביב שער האמצע.

1 בדצמבר שונה אופן קביעת ריבית החובה בחשבונות עו"ש של הסוחרים המוסמכים במטבע חוץ: מתאריך זה סוחר מוסמך ישלם לבנק ישראל ריבית על יתרות החובה שלו בשיעור של 5 נקודות אחוז מעל הריבית הבינבנקאית השנתית ליום אחד, במטבע שבו נכנס החשבון ליתרת חובה. בנק ישראל יוכל לחייב בריבית חורגת מהאמור לעיל, אם הדבר יתחייב כתוצאה מאירועים חריגים בשווקים הבינלאומיים.

7 בדצמבר בנק ישראל העביר לידיעת הסוחרים המוסמכים את המקור ואת אופן קביעת שיעורי ה־ Libid (London Interbank Bid Rate), המשמשים בסיס לחישוב שיעורי הריבית בחשבונות פת"ח ופת"ם-פיצויים המופקדים אצלו, ולחישוב שיעור הריבית המינימלית שהבנקים משלמים ללקוחותיהם בחשבונות פת"ם-פיצויים.

1993
21 בינואר בנק ישראל איפשר לבנקים להפקיד בפיקדונות מיוחדים לזמן קצוב (פמ"ב), במסגרת עסקה בהסכמה עם חדר העסקאות של מחלקת מטבע חוץ, לתקופות של 14 יום וחודש אחד — נוסף על הפמ"ב היומי, שהיה נהוג עד אותה עת. תנאי הפיקדון — סכום ההפקדה, שיעור הריבית ותקופת הפיקדון — נקבעים בעת קשירת העסקה.

8 בפברואר במטרה לגוון את כלי המדיניות, החל בנק ישראל במכירה עתידית של דולרים אמריקניים למסירה בתום שלושה חדשים. זאת במסגרת של מכרו יומי מפלה, שבו נקבע לכל עסקה שער משלה.

הפיקוח על הבנקים

1992
30 במארס נקבעה שיטה אחידה לחישוב ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים בגין הלוואות לדיוור בבנקים למשכנתאות. השיטה מבוססת על עומק הפיגור של פירעון ההלוואות.

31 במארס תוקנו ההוראות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים: מעתה יש לחשב את העתודות בגין זכויות העובדים לפי שיעור היוון אחיד, שנקבע על פי שיעורי התשואה-לפדיון של איגרות חוב הנסחרות בבורסה.

1 ביוני פורסמה הוראה הקובעת, כי תאגיד בנקאי לא יכול לעסוק בעצמו בחתמות, בניהול של תיקי השקעות עבור לקוחות ובניהול של קופות גמל, אלא באמצעות תאגידים שהוא שולט בהם, או שהוא בעל עניין בהם. כמו כן מציבה ההוראה "חומות סיניות" במבנה הארגוני של התאגיד הבנקאי והקבוצה. מטרותיה של

ההוראה להגביר את אומן הציבור במערכת הבנקאות כמתווך הוגן בשוק ההון, ולמנוע ניצול לרעה של העוצמה והמידע שבידי התאגיד הבנקאי, שכן במעורבות התאגידים הבנקאיים בפעולות בשוק ההון ובהשקעות בנכסים פיננסיים, הן עבור עצמם והן עבור לקוחותיהם, גלומים ניגודי עניינים.

פורסמה הוראה חדשה הקובעת, כי תאגיד בנקאי לא ישעבד את נכסיו, בין שעבוד צף ובין שעבוד קבוע, אלא במקרים מיוחדים, המפורטים בהוראה.

14 ביוני

נכנסו לתוקף תיקונים לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א — 1981. עיקרי השינויים הם: הארכת תקופת המנייה של שיקים מסורבים בגין חוסר כיסוי משלושה חודשים לשנים עשר חודש, הארכת תקופת ההגבלה בנסיבות מחמירות משנה לשנתיים והגבלת חשבונות משותפים שאחד מבעליהם הוגבל בנסיבות מחמירות בגין חשבונות אחרים.

1 ביולי

פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (ייעוץ להשקעות), התשנ"ב — 1992. (א) לאור הניסיון שנרכש בשימוש במערכת המידע של הבורסה לניירות ערך בתל אביב, תוקנה רשימת פרטי המידע העיקריים שייחשבו כגילוי נאות במתן ייעוץ להשקעות בניירות ערך.

15 ביולי

(ב) כמו כן נוספו לכללים הוראות חדשות בנושאי הגילוי הנאות במתן ייעוץ להשקעות בקופות גמל; זאת, בין היתר, בנושאים:
 (1) מדיניות ההשקעה של הקופה ומדיניות חלוקת הרווחים;
 (2) הסבות מס לעמיתים באמצעות ההפקדות או הרווחים בקופה;
 (3) ההגבלות על ההפקדות בקופה והמשיכות ממנה;
 (4) התנאים למשיכת כספים בקופה;
 (5) זכות העמיתים לקבלת הלוואות ותנאיהן;
 (6) שיעור החיוב של העמיתים בדמי הניהול של הקופה;
 (7) שיעורי הרווחים שחולקו לעמיתים בשלוש השנים האחרונות.

פורסמה הוראה הקובעת, במקום הפרשה כללית לחובות מסופקים, מתכונת דיפרנציאלית לחישוב ההפרשה הנוספת, לפי איכות תיק החבות. ההפרשה הכללית הנוכחית תישאר בסכום שאינו עולה על אחוז אחד מסך כל חבויות הלקוחות ליום 31.12.1991. לצורך קביעת יחס ההון המזערי והמגבלות על חבותו של לווה, נכללה ההפרשה הכללית, כאמור, במסגרת בסיס ההון.

21 ביולי

עקב פרסום החוק לתיקון פקודת החברות (מס' 4) (אחריות נושאי משרה), התשנ"א-1991, תוקנו מספר הוראות בנושא הדירקטוריון, הקשורים להרכב ועדת הביקורת ותפקידיה, וגם נקבע, כי ועדה שהוסמכה לדון בנושא קביעת שכרו של רואה החשבון, יהיו בה רוב של דירקטורים חיצוניים.

יצא לאור אוגדן המרכז את כל הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים. בין היתר מכיל האוגדן את פירוט הדיווחים החלים על כל סוג של תאגיד בנקאי.

22 ביולי

- 3 בספטמבר פורסמו הוראות הבנקאות (שירות ללקוח) (מועד זיכוי וחיוב בשיקים), התשנ"ב — 1992, הקובעות, בעיקר, מתי זיכוי בגין הפקדת שיק לחשבון בבנק הופך לסופי. מידע זה חשוב ביותר ללקוח, כדי שיוכל לכלכל את צעדיו העסקיים. בהוראה נקבע, כי הזיכוי יהיה, בדרך כלל, סופי אחרי שלושה ימי עסקים. כמו כן נקבע, שבנק המסרב לכבד שיק, יחזיר אותו ביום הסליקה הבא שלאחר הצגתו.
- 15 בספטמבר פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת ומסמכים), התשנ"ב-1992. כללים אלו מבוססים על הניסיון שנרכש מאז פורסמו כללים בנושא זה לראשונה בשנת 1986, ומרחיבים את הכללים הקודמים במידה ניכרת. הכללים החדשים קובעים במפורט את סוגי העסקאות שהתאגיד הבנקאי חייב לערוך בכתב ולמסור העתק ממנו ללקוח, וכן את תוכנם של ההסכמים הנ"ל ושל ההורעות שיש לשלוח ללקוח או לפרסמן בדרך אחרת. דגש מיוחד הושם באופן הגילוי של שיעורי הריבית והעמלות השונות והשינויים בהם.
- 26 באוקטובר במסגרת חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, תוקנה פקודת הבנקאות 1941, ונוסף סעיף חדש על המבקר הפנימי. בסעיף זה נקבע, כי דירקטוריון של תאגיד בנקאי חייב למנות מבקר פנימי לתאגיד הבנקאי, וכי על המבקר הפנימי לבדוק, בין היתר, את תקינות הפעולות של התאגיד הבנקאי מבחינת השמירה על החוק, על טוהר המידות, על החיסכון והיעילות ועל הניהול הבנקאי התקין — וכן אם התאגיד ממלא את הוראות המפקח על הבנקים.
- על פי הסמכות שהחוק מעניק למפקח על הבנקים, פורסמו כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), התשנ"ג-1993, המפרטים את תפקידיו, סמכויותיו ודרכי עבודתו של המבקר הפנימי, כולל דיווחים על ממצאיו ועל מסקנותיו.
- 27 באוקטובר המפקח הורה לתאגידים הבנקאיים, כי יימנעו ממתן הסכמתם להזכרתם כמלווים פיננסיים בפרוייקטים של בנייה בשלטים המוצבים ליד אתרי בנייה או במודעות בעיתון.
- 24 בנובמבר פורסמו נהלים חדשים בעניין סגירת חשבון עובר ושב של לקוח. נהלים אלה מעדכנים ומפשטים את הנהלים הקודמים בתחום זה, וקובעים שיש לסגור את חשבון העו"ש של הלקוח באותו יום שבו סיים להסדיר את כל הפעולות הנדרשות ממנו לשם סגירת החשבון, כולל כיסוי יתרות החובה בחשבון.
- 22 בדצמבר פורסמו מספר תיקונים לנהלים למתן הלוואות לדירור, בין היתר בנושאים אלה: (1) בעניין מתן הלוואות על קרקע של מינהל מקרקעי ישראל, יודיע התאגיד הבנקאי לערבים, כי ייתכן מצב שבו חתימתם על הסכם הלוואה תהיה הבטוחה הבלעדית והיחידה להחזרת ההלוואה. (2) בעניין בטוחות לפי חוק המכר (דירות) נקבע, כי כשהתאגיד הבנקאי מממן את המוכר בדרך כלשהי, עליו לוודא כי הלווה קיבל מהמוכר בטוחות לפי החוק הנ"ל. במקרים אחרים על התאגיד הבנקאי להודיע ללווה על קיום החוק הנ"ל ועל חובתו של המוכר לספק לו בטוחות לפיו.

פרסומי בנק ישראל

בשנת 1992 הוציא בנק ישראל לאור את הפרסומים האלה:

א. מחלקת המחקר

דין וחשבון לשנת 1991;

ההתפתחויות הכלכליות בחודשים האחרונים 61,60,59,58 (עברית-אנגלית);

סקר בנק ישראל מס' 67;

נתונים עיקריים על המשק הישראלי (עוקדן, עדכון תקופתי, עברית-אנגלית);

Annual Report 1991.

ב. המפקח על הבנקים

מערכת הבנקאות בישראל, סקירה שנתית, 1991;

סטטיסטיקה שנתית של המוסדות הבנקאיים, 1987-1991 (עברית-אנגלית);

סטטיסטיקה שוטפת של המוסדות הבנקאיים (עוקדן, עדכון חודשי, עברית-אנגלית);

מדריך לסניפי המוסדות הבנקאיים בישראל, ליום 15.1.1992;

הוראות ניהול בנקאי תקין (עוקדן, עדכון שוטף);

הוראות הדיווח לציבור (עוקדן, עדכון שוטף);

דיווח לפיקוח על הבנקים (עוקדן, עדכון שוטף);

פרסומים בנושאי בנקאות בישראל;

תאגידים בנקאיים רגילים ומיוחדים 1991-1901;

Israel's Banking System 1991;

Banks in Israel — Selected Figures, June 1992.

ג. חשב הבנק

דוחות כספיים לשנת 1991.

Financial Statements for the Year 1991.

ד. מינהל מילואי המדינה

הוראות לפדיון של מילואי חובה על-שם (עוקדן, עדכון תקופתי);

הוראות לפדיון מילואי חוץ (עוקדן, עדכון תקופתי);

תנאי פיקדונות לכיסוי תכניות חיסכון (עוקדן, עדכון תקופתי);

תנאי פדיון של איגרות החוב ממילואי המדינה (עוקדן, עדכון תקופתי).

ה. מחלקת המטבע

סקירה שנתית 1991.

ו. היועץ המשפטי

בנק ישראל — דינים והוראות (עוקדן, עדכון תקופתי);
חקיקה בנקאית, מארס 1992.

ז. המפקח על מטבע חוץ

המפקח על מטבע חוץ — סקירה שנתית, 1991;
הוראות הפיקוח על מטבע חוץ (עדכונים וחוזרי המפקח);
מצבת החובות במטבע חוץ (תקופתי).

ח. המחלקה המוניטרית

ההתפתחויות בשוקי ההון והכספים, סקירה שנתית, 1991;
שוקי ההון והכספים, נתונים שוטפים (עוקדן, עדכון חודשי).

ט. מחלקת מטבע חוץ

שערי חליפין של מטבעות חוץ בישראל, 1991;
שערים יציגים (דף שבועי).

מאזן בנק ישראל ליום 31 בדצמבר 1992 (ז' בטבת התשנ"ג)
(מיליוני שקלים חדשים)

31.12.1991	31.12.1992	ביאור	31.12.1991	31.12.1992	ביאור
3,784	4,793	שטרי כסף ומעות במחזור			תביעות כלפי חוץ לארץ
		התחייבויות לחוץ לארץ			זהב, מטבע חוץ וניירות
347	405	6 זכויות משיכה מיוחדות שהוקצו	14,379	14,185	ערך במטבע חוץ
		חשבונות קרן המטבע הבינלאומית			
66	785	7 והתחייבויות אחרות			
413	1,190				אשראי לממשלה
		פיקדונות הממשלה	8,809	8,644	2 חוב ארוך מועד
1,466	3,654	במטבע חוץ			
6,917	8,040	8 במטבע מקומי			
8,383	11,694				הלוואות
		פיקדונות התאגידים הבנקאיים בישראל	5,137	10,507	מוניטריות
		במטבע חוץ	338	5,546	3 אחרות
8,824	9,242	כנגד פיקדונות תושב — פיצויים	5,475	11,053	
3,895	3,698	כנגד פיקדונות תושב — אחרים			
2,645	2,953	כנגד פיקדונות לא-תושב			
15,364	15,893		1,476	1,775	4 ניירות ערך
		פיקדונות התאגידים הבנקאיים בישראל			
1,260	1,111	במטבע מקומי			
80	104	9 פיקדונות אחרים			
954	998	10 חשבונות אחרים	419	446	5 חשבונות אחרים
320	320	11 הון הבנק וקרן שמורה			
30,558	36,103		30,558	36,103	

הביאורים המצורפים הם חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוח הכנסות והוצאות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1992

(מיליוני שקלים חדשים)

1991	1992	ביאור	
ה כ נ ס ו ת			
3,595	4,013	13	מהשקעות בחוץ לארץ
1,736	1,847		מאשראי לממשלה
698	1,012		מהלוואות
89	48	14	מניירות ערך
6,118	6,920		סך ההכנסות
ה ו צ א ו ת			
			על פיקדונות של הממשלה
424	536		במסבע חוץ
1,005	1,078		במסבע מקומי
			על פיקדונות התאגידים הבנקאיים בישראל
2,488	3,176		במסבע חוץ
41	14		במסבע מקומי
111	282		על פיקדונות אחרים והתחייבויות אחרות
126	141	15	מינהלה וכלליות
14	11		הדפסת שטרי כסף וסביעת מסבעות
(8)	11		אחרות (נסו)
4,201	5,249		סך ההוצאות
1,917	1,671		עודף ההכנסות על ההוצאות
95	118	16	נוסף — הכנסות מהממשלה שחל עליהן עקרון זהות העיתוי
2,012	1,789		הרווח הנקי
י י ע ו ד ה ר ו ו ת י ם			
2,012	1,789		העברה לממשלה
הביאורים המצורפים הם חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.			

דוח על השינויים בנכסים ובהתחייבויות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1992

א. כלל הנכסים וההתחייבויות

השינוי לעומת השנה הקודמת	נומינלי מותאם	31 בדצמבר				
		1991	1992	1991	1992	
		מותאם	נומינלי	מותאם	נומינלי	
		(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	(מיליוני ש"ח)	
נ כ ס י ם						
-9.8	-1.3	15,727	14,185	14,379	14,185	תביעות כלפי חוץ לארץ
-10.3	-1.9	9,634	8,644	8,809	8,644	אשראי לממשלה
						הלוואות
87.0	104.5	5,618	10,507	5,137	10,507	מוניטריות
47.6	61.5	370	546	338	546	אחרות
10.0	20.3	1,614	1,775	1,476	1,775	ניירות ערך
-1.7	6.4	¹ 727	¹ 715	419	446	חשבונות אחרים
8.0	18.1	33,690	36,372	30,558	36,103	סך הנכסים
ה ת ח י י ב ו י ו ת ו ה ו ן						
15.8	26.7	4,139	4,793	3,784	4,793	שטרי כסף ומעות במחזור
163.3	188.1	452	1,190	413	1,190	התחייבויות לחוץ לארץ
						פיקדונות הממשלה
127.9	149.2	1,603	3,654	1,466	3,654	במסבע חוץ
6.3	16.2	7,565	8,040	6,917	8,040	במסבע מקומי
						פיקדונות של תאגידים בנקאיים
						במסבע חוץ
-4.2	4.7	9,650	9,242	8,824	9,242	כנגד פיקדונות תושב — פיצויים
-13.2	-5.1	4,260	3,698	3,895	3,698	כנגד פיקדונות תושב — אחרים
2.1	11.6	2,893	2,953	2,645	2,953	כנגד פיקדונות לא-תושב
						פיקדונות של תאגידים בנקאיים
-19.4	-11.8	1,378	1,111	1,260	1,111	במסבע מקומי
-2.6	6.6	1,131	1,102	1,034	1,102	פיקדונות וחשבונות אחרים
-4.8	0.0	² 619	² 589	320	320	הון הבנק וקרן שמורה
8.0	18.1	33,690	36,372	30,558	36,103	סך ההתחייבויות וההון

דוח על השינויים בנכסים ובהתחייבויות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1992

ב. הנכסים וההתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים למטבע חוץ

השינוי לעומת השנה הקודמת	31 בדצמבר		
	1991	1992	
(אחוזים)	(מיליוני דולרים)		
			נ כ ס י ם
-18.5	6,298	5,132	תביעות כלפי חוץ לארץ
-19.3	3,131	2,527	אשראי לממשלה ³
21.4	131	159	הלוואות אחרות ³
-13.8	⁴ 130	112	חשבונות אחרים ³
-18.2	9,690	7,930	סך הנכסים
			ה ת ח י י ב ו י ו ת
137.6	181	430	התחייבויות לחוץ לארץ
			פיקדונות הממשלה
105.9	642	1,322	במטבע חוץ
			פיקדונות של תאגידים בנקאיים
			במטבע חוץ
-13.5	3,865	3,344	כנגד פיקדונות תושב — פיצויים
-21.6	1,706	1,338	כנגד פיקדונות תושב — אחרים
-7.9	1,159	1,068	כנגד פיקדונות לא-תושב
-15.2	145	123	פיקדונות וחשבונות אחרים ³
-0.9	7,698	7,625	סך ההתחייבויות

(1) פריטים לא-כספיים (בניינים וציוד ומכ"ל) הותאמו על פי השינויים שחלו במדרד המחירים לצרכן. (ראה ביאור א1.)
הערכים המותאמים של הנכסים הלא-כספיים אינם מייצגים בהכרח את ערכם הכלכלי הריאלי של הנכסים, אלא רק את עלותם המותאמת לשינויים שחלו בכוח הקנייה של המטבע הישראלי.

(2) ההפרש בסכומי ההון והקרן השמודה המותאמים מביא בחשבון התאמה של ההון והקרן השמודה לערכם המותאם בסוף שנת 1992 — בסך 30 מיליוני ש"ח.

(3) הסעיף במאזן כולל סכומים במטבע חוץ או צמודים למטבע חוץ, וסכומים אחרים בלתי צמודים.
(4) חושב מחדש.

הביאורים המצורפים הם חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

1. עיקרי המדיניות החשבונאית

א. דברים כלליים

הדוחות הכספיים ערוכים על בסיס נתונים נומינליים בשקלים חדשים. בדוח על השינויים בנכסים ובהתחייבויות מוצגים נתוני הנכסים וההתחייבויות (לרבות מספרי ההשוואה) גם בש"ח, מותאמים לשינויים בכוח הקנייה הכללי של המטבע הישראלי לפי מדד המחירים לצרכן לחודש דצמבר 1992, שפורסם ב־15 בינואר 1993 (227.6 נקודות); המדד שפורסם ב־15 בינואר 1992 — 208.1 נקודות). שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן של דצמבר 1992 לעומת דצמבר 1991 הוא 9.4 אחוזים. ההכנסות וההוצאות נרשמות על בסיס צבירה (accrual basis). הכנסות והוצאות שנצברו כלולות בחשבונות אחרים — למעט ריבית והפרשי הצמדה שנצברו על ניירות ערך במטבע מקומי, הכלולים בסעיף ניירות ערך.

ב. חשבונות במטבע חוץ

הנכסים וההתחייבויות הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ תורגמו לש"ח לפי השערים היציגים שנקבעו לתאריך המאזן. זכויות משיכה מיוחדות (SDR) תורגמו על בסיס שער ה־SDR. הזהב מוצג על בסיס מחיר SDR 35 לאונקיה. הכנסות והוצאות במטבע חוץ נזקפו לדוח ההכנסות וההוצאות לפי השערים היציגים ששררו בעת ביצוע הפעולות. סעיפי ההכנסות וההוצאות כוללים הפרשים, הנובעים מהתאמת הנכסים וההתחייבויות הנקובים במטבע חוץ או הצמודים לו על פי שינוי השערים של מטבעות חוץ ביחס לש"ח. להלן השערים היציגים לתאריך המאזן:

שיעור השינוי	1991	1992	
(אחוזים)	(ש"ח)		
21.1	2.2830	2.7640	דולר ארה"ב
16.8	3.2624	3.8105	זכויות משיכה מיוחדות (SDR) ¹
12.8	2.7199	3.0678	סל המטבעות הראשון ²

(1) שער ה־SDR נקבע ע"י סל משוקלל של חמישה מטבעות — דולר של ארה"ב, מרק גרמני, יין יפני, פרנק צרפתי ולירה שטרלינג.

(2) סל המטבעות הראשון היה נהוג עד 31 ביולי 1986; הרכב הסל ביחידות מטבעות החוץ השונים הוא כדלקמן: 0.3500 של דולר ארה"ב; 0.1295 של לירה שטרלינג; 0.5150 של מרק גרמני; 0.6832 של פרנק צרפתי; 0.2187 של גילדן הולנדי.

ג. ניירות ערך

ניירות ערך במטבע חוץ מוצגים לפי העלות במטבע חוץ (מחיר הקנייה הממוצע המשוקלל), או לפי שווי השוק, הנמוך שבהם — לגבי כל סוג נייר ערך בנפרד.

ניירות ערך סחירים במטבע מקומי מוצגים לפי השווי המותאם (השווי הנקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה שנצברו), או לפי שווי השוק, הנמוך שבהם — לגבי כל סוג נייר ערך בנפרד.

ד. בניינים וציוד

בניינים וציוד שבבעלות הבנק מוצגים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר. הפחת מחושב לפי שיטת הפחת השווה בשיעורים מקובלים.

ה. השתתפות במוסדות כספיים בינלאומיים

ההשתתפות מוצגת לפי העלות. זו כוללת סכומים הדרושים לשמירת שווי ההשתתפות במונחי מטבע חוץ, בהתאם לתנאי ההשתתפות במוסדות השונים. (לגבי ההשתתפות בקרן המטבע הבינלאומית ראה ביאור 7.)

ו. פנסיה, פיצויי פרישה לעובדים ולחופשה

העתודה לפנסיה ולפיצויי פרישה לעובדים מחושבת על בסיס אומדן אקטוארי, שהותאם לתאריך המאזן. העתודה לחופשה מחושבת על בסיס הצטברות ימי חופשה. חלק מניירות הערך במטבע מקומי מיועדים כנגד החבות לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה; ההכנסות מניירות ערך אלה מקוזזות בדוח ההכנסות וההוצאות כנגד גידול של החבות האמורה מעל ההפרשה השוטפת לפנסיה, לפיצויי פרישה ולחופשה.

ז. רווחים לחעברה — עקרון זהות העיתוי

בהתאם לחוק בנק ישראל התשי"ד 1954 על הבנק להעביר לממשלה את רווחיו הנקיים בתוך שישים יום מתום כל שנת עסקים שלו.

ההכנסות מהממשלה בגין ניירות ערך ממשלתיים (כמו כל ההכנסות וההוצאות של הבנק) נזקפות לדוח ההכנסות וההוצאות על בסיס צבירה. כדי שבנק ישראל לא יעביר לממשלה רווחים שנצברו, אך טרם התקבלו על ידיו במזומן מהממשלה, מנכים מ"עודף ההכנסות על ההוצאות" אותן הכנסות מהממשלה שנצברו בחשבונות לשנת הדוח, אך עומדות לתשלום על ידי הממשלה בעתיד. בשנה שבה סכומי ההכנסות האלה עומדים לתשלום על ידי הממשלה, מוסיפים הכנסות אלה ל"עודף ההכנסות על ההוצאות" ומעבירים אותן לממשלה. עקרון זהות העיתוי אינו מוחל על ניירות ערך המיועדים כנגד החבות לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה. (ראה ביאור 11.) יתרת סכום ההכנסות שחל עליהן עקרון זהות העיתוי ל-31 בדצמבר 1992 היתה אפס. (ראה ביאור 16.)

2. אשראי לממשלה — חוב ארוך מועד

הסעיף כולל בעיקר:

א. אשראי בסך 6,892 מיליוני ש"ח צמוד לעלייה של סל המטבעות הראשון (ראה ביאור 1ב'), ונושא ריבית של 8 אחוזים, הצמודה לאותו סל. (ב-31 בדצמבר 1991 היתה יתרת החוב 7,073 מיליוני ש"ח.)

ב. אשראי בסך 1,660 מיליוני ש"ח, נושא ריבית בסיסית (prime) ועוד 2 אחוזים (אשתקד יתרת חוב זהה). שיעור הריבית הממוצעת בשנת 1992 היה 15.3 אחוזים. (אשתקד היה השיעור 19.2 אחוזים).

הריבית והפרשי ההצמדה בגין כל שנה עומדים לפירעון ביום 31 בדצמבר של אותה שנה. הקרן עומדת לפירעון בתשלומים שנתיים, שהאחרון בהם יהיה בשנת 2012.

3. הלוואות אחרות

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
1991	1992	
(מיליוני ש"ח)		
300	440	הלוואות במטבע חוץ — קרן משלוחים לטווח בינוני וארוך
38	106	הלוואות מיוחדות במטבע מקומי
338	546	סך הכול

4. גיירות ערך

הסעיף כולל גיירות ערך ממשלתיים סחירים, צמודים למדד המחירים לצרכן או לדולר של ארה"ב. שווי השוק שלהם לתאריך המאזן הוא 1,940 מיליוני ש"ח. (ב-31 בדצמבר 1991 — 1,550 מיליוני ש"ח).

5. חשבונות אחרים (נכסים)

הסעיף כולל בעיקר: ריבית והכנסות לקבל, השתתפות במוסדות כספיים בינלאומיים ובניינים וציוד, לאחר ניכוי פחת שנצבר.

6. זכויות משיכה מיוחדות שהוקצו

קרן המטבע הבינלאומית מקצה למדינות החברות בה זכויות משיכה מיוחדות, בהתאם למכסה של כל אחת מהן. יתרתן של זכויות המשיכה המיוחדות שהוקצו לישראל היא 106 מיליוני SDR. (ב-31 בדצמבר 1991 — סכום זהה).

7. חשבונות קרן המטבע הבינלאומית והתחייבויות אחרות כלפי חוץ לארץ

חשבונות אלו מוצגים במאזן נטו (המכסה פחות ההתחייבויות בגין המכסה).
חשבונות קרן המטבע הבינלאומית במסגרת המכסה הם כדלקמן:

31 בדצמבר				
1991	1992	1991	1992	
(מיליוני SDR)		(מיליוני ש"ח)		
447	666	1,457	2,538	המכסה
447	666	1,457	2,538	ההתחייבות בגין המכסה

באפריל 1992 קיבל בנק ישראל מקרן המטבע הבינלאומית הלוואה בסך 179 מיליוני SDR, שיתרתה ב-31 בדצמבר 1992 היתה 681 מיליוני ש"ח. ההלוואה תיפרע לשיעורין החל משנת 1995 ועד 1997. התחייבויות אחרות כלפי חוץ לארץ כוללות התחייבות למוסדות כספיים בינלאומיים בסך 104 מיליוני ש"ח. (ב-31 בדצמבר 1991 — 66 מיליוני ש"ח).

8. פיקדונות הממשלה במטבע מקומי

הרכב הסעיף:

31 בדצמבר		
1991	1992	
(מיליוני ש"ח)		
2,190	948	פיקדון שוטף
3,771	5,711	פיקדון בגין מכירות מק"ם לציבור
519	647	פיקדון לייצוב שערים
437	734	פיקדון בגין רווחי הון ממכירת זהב
6,917	8,040	סך הכול

בפיקדון השוטף נרשמות תנועות כספיות הנובעות מפעילות תקציבית של הממשלה, המרות מטבע חוץ של הממשלה, תשלומי קרן ריבית והפרשי הצמדה על מקדמות ארוכות מועד ועל ניירות ערך ממשלתיים המוחזקים בבנק ישראל, תשלומי ריבית לממשלה בגין פיקדונותיה והעברת רווחי בנק ישראל בניכוי רווחי הון מזהב.

הפיקדון בגין מכירות מק"ם לציבור נובע מהתמורה ממכירות נטו של מק"ם לציבור על ידי בנק ישראל במסגרת מדיניותו המוניטרית.

הפיקדון לייצוב שערים הוא תמורה לרכישות במקור של ניירות ערך ממשלתיים על ידי בנק ישראל לשם ייצוב שערים בבורסה לניירות ערך בתל אביב. על פי סיכום עם משרד האוצר התמורה מופקדת בפיקדון מיוחד לזכות הממשלה, ואיננה משמשת מקור למימון הוצאות הממשלה.

הפיקדון בגין רווחי הון ממכירת זהב נובע מהפרשי שיערוך בין מחיר השוק של הזהב למחירו הרשום בספרי הבנק (SDR 35 לאונקיה). על פי סיכום עם משרד האוצר, התמורה מופקדת בפיקדון מיוחד לזכות הממשלה, ואיננה משמשת מקור למימון הוצאות הממשלה.

9. פיקדונות אחרים

הסעיף כולל בעיקר פיקדונות של הקרן הדו־לאומית למחקר ולפיתוח תעשיית ארה"ב-ישראל ופיקדון של הקרן הדו־לאומית למדע ארה"ב-ישראל.

10. חשבונות אחרים (התחייבויות)

הסעיף כולל בעיקר:

א. ריבית והוצאות לשלם.

ב. עתודה לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה.

11. הון הבנק וקרן שמורה

הון הבנק ליום המאזן הוא 60 מיליוני ש"ח, והקרן השמורה — 260 מיליוני ש"ח. (ב-31 בדצמבר 1991 — סכומים זהים.)

12. התחייבויות תלויות

ההתחייבויות התלויות הן כדלקמן:

א. סכומים שטרם נדרשו על מניות והשתתפויות שנחתמו במוסדות כספיים בינלאומיים — 1,819 מיליוני ש"ח. (ב-31 בדצמבר 1991 — 979 מיליוני ש"ח.)

ב. אשראי תעודות — 102 מיליוני ש"ח. (ב-31 בדצמבר 1991 — 61 מיליוני ש"ח.)

ג. ערבויות — 33 מיליוני ש"ח. (ב-31 בדצמבר 1991 — 24 מיליוני ש"ח.)

ד. חוזים עתידיים (futures) — 18 מיליוני ש"ח (ב-31 בדצמבר 1991 — אפס).

ה. נגד בנק ישראל הוגשו תביעות בסכום של כ-350 מיליוני ש"ח בעקבות פירוק "בנק צפון אמריקה בע"מ". (סכומים אלה נכונים למועדי הגשת התביעות וצמודים למדד המחירים לצרכן ולשער החליפין). בנק ישראל סבור, שבגין תביעות אלה לא דרושה הפרשה בספריו.

13. הכנסות מהשקעות בחוץ לארץ

במונחי דולרים של ארה"ב הסתכמו ההכנסות, למעט הפרשי פיחות, ב-471 מיליוני דולרים. (בשנת 1991 — 717 מיליוני דולרים.)

ההכנסות כוללות הכנסות ממכירת זהב הנובעות מהפרשים בין המחיר שבו הזהב מוצג בספרי בנק ישראל (SDR 35 לאונקיה) למחיר השוק. בשנת 1992 הסתכמו ההכנסות ממכירת זהב ב-122 מיליוני דולרים. (בשנת 1991 — 132 מיליוני דולרים.)

יתרת הזהב בסוף 1992 היתה 8.7 אלפי אונקיות. (בסוף 1991 — 420.7 אלפי אונקיות.)

14. הכנסות מניירות ערך

הסעיף כולל הכנסות מניירות ערך ממשלתיים המוחזקים בבנק ישראל והכנסות ממק"ם — בניכוי עמלות על החזקת מק"ם לחברי הבורסה לניירות ערך, על הפצת מק"ם לבנקים ועל קניות ומכירות של ניירות ערך ממשלתיים (לרבות מק"ם), ובניכוי הכנסות הנובעות מניירות ערך, שיועדו לשמש כנגד החבות לפנסיה, לפיצויי פרישה לעובדים ולחופשה, ושימשו לכיסוי חלקי של גידול החבות האמורה. (ראה ביאור ו'1).

15. הוצאות מינהלה וכלליות

הוצאות מינהלה — כולל הוצאות בגין שנים קודמות ובניכוי עליית מדד המחירים לצרכן על בסיס חודשי — עלו בשנת 1992 בכ"4 אחוזים לעומת שנת 1991. (ב"1991 — כ"2 אחוזים).

16. הכנסות מהממשלה שחל עליהן עקרון זהות העתוי

הרווח הנקי — הסכום המיועד להעברה לממשלה — כולל, נוסף ל"עודף ההכנסות על ההוצאות", גם הכנסות של בנק ישראל מניירות ערך ממשלתיים, שנצברו בשנים קודמות, אך התקבלו בשנה השוטפת. יתרת סכום ההכנסות שחל עליהן עקרון זהות העתוי ל"31 בדצמבר 1992 היתה אפס. (ב"31 בדצמבר 1991 — 118 מיליוני ש"ח).

נתונים עיקריים על המשק

בפרספקטיבה רבת שנים

לוח נ' - 1

המקורות והשימושים, 1961 עד 1970

ממוצע	השינוי הכמותי לעומת השנה הקודמת									
	1970	1969	1968	1967	1966	1965	1964	1963	1962	1961
1961-1970										
(אחוזים)										
ה מקורות										
התוצר המקומי הגולמי	9.0	7.8	12.8	15.4	2.3	1.0	9.4	9.8	10.6	11.0
יבוא הסחורות והשירותים ¹	13.3	17.7	15.1	29.8	9.5	-0.6	2.0	13.8	6.9	23.5
מזה: היבוא האזרחי של סחורות ושירותים	11.9	7.3	12.5	30.7	8.4	-0.6	1:9	14.2	6.8	23.2
סך המקורות	10.2	10.9	13.5	19.6	4.3	0.6	7.2	11.0	9.5	14.4
ה שימושים										
הצריכה הפרטית	8.1	2.3	10.1	13.6	2.0	2.1	8.7	10.9	10.1	11.0
הצריכה הציבורית	14.5	24.8	15.6	8.7	33.5	9.5	11.4	3.6	11.1	16.1
מזה: הצריכה הציבורית למעט										
יבוא ביטחוני ישיר	12.7	11.6	11.9	9.3	32.2	9.6	11.4	4.0	11.0	15.6
ההשקעה הגולמית המקומית	10.5	13.5	26.7	48.7	-22.4	-16.2	0.5	20.8	3.6	19.3
מזה: ההשקעה בנכסים קבועים ²	10.7	14.5	28.8	47.7	-22.3	-16.2	0.7	20.6	3.7	19.4
השימושים המקומיים למעט יבוא										
ביטחוני ישיר	9.3	7.2	14.1	18.2	3.2	-1.2	6.9	12.0	8.5	14.0
ערך היצוא בשוק המקומי ³	12.6	9.0	6.9	27.7	8.3	10.5	8.4	6.1	14.9	16.0
סך השימושים למעט יבוא										
ביטחוני ישיר	9.8	7.6	12.7	19.8	4.0	0.6	7.1	11.1	9.5	14.3
סך השימושים	10.2	10.9	13.5	19.6	4.3	0.6	7.2	11.0	9.5	14.4
התוצר המקומי הגולמי של הסקטור העסקי (במחירי שוק) ⁴	9.5	8.3	14.5	17.6	0.6	-1.0	9.8	10.7	11.4	12.3

- (1) היבוא על בסיס סי"פ: אינו כולל תשלומים לגורמי ייצור בחו"ל ותשלומי ריבית של הסקטור הציבורי לחו"ל.
(2) למעט השינוי במלאי.
(3) היצוא על בסיס פו"ב: אינו כולל תקבולים מגורמי ייצור בחו"ל ותקבולי ריבית של הסקטור הציבורי מחו"ל.
(4) תוצר מקומי גולמי, למעט תוצר השירותים הציבוריים, המלכ"ר ושירותי הדיור (לשנים 1961 עד 1968, אומדני בנק ישראל).
ה מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח נ' 1 - (המשך)

המקורות והשימושים, 1971 עד 1980

ממוצע	השינוי הכמותי לעומת השנה הקודמת										
1971-1980	1980	1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	
(אחוזים)											
5.3	3.0	4.5	4.0	1.9	1.6	3.9	5.5	4.8	12.5	11.1	ה מקורות
5.3	-6.2	2.8	10.6	-2.9	-3.0	4.2	0.5	35.4	1.2	10.8	התוצר המקומי הגולמי
5.6	-10.6	10.2	6.3	5.9	2.3	-4.4	4.7	19.1	3.3	19.1	יבוא הסחורות והשירותים ¹
5.2	-0.4	3.9	6.4	0.1	-0.1	4.0	3.7	14.3	8.7	11.0	מזה: היבוא האזרחי של סחורות ושירותים
5.4	-3.7	8.0	8.5	5.1	4.9	0.0	7.6	8.4	10.0	5.4	סך המקורות
4.6	8.1	-6.7	7.7	-11.4	-8.0	10.0	3.2	40.4	-0.4	2.6	ה שימושים
4.4	3.4	3.1	-0.4	-1.1	-2.8	-0.1	11.0	17.2	2.2	11.0	הצריכה הפרטית
2.2	-13.5	11.8	2.4	-7.5	-12.0	5.1	-4.1	5.5	12.5	22.1	הצריכה הציבורית
2.9	-9.1	11.9	2.6	-9.1	-10.5	0.5	-2.7	10.6	13.3	21.9	מזה: הצריכה הציבורית למעט יבוא ביטחוני ישיר
4.3	-4.2	7.6	4.9	0.5	-1.6	1.2	5.3	9.7	8.7	11.0	ההשקעה הגולמית המקומית
9.0	6.1	3.0	4.6	11.7	14.7	1.9	5.5	5.5	13.5	23.6	מזה: ההשקעה בנכסים קבועים ²
5.3	-1.6	6.4	4.8	3.2	1.8	1.4	5.3	8.8	9.7	13.4	השימושים המקומיים למעט יבוא ביטחוני ישיר
5.2	-0.4	3.9	6.4	0.1	-0.1	4.0	3.7	14.3	8.7	11.0	ערך היצוא בשוק המקומי ³
5.0	3.5	4.7	3.8	0.9	0.0	3.6	4.9	1.9	14.4	12.5	סך השימושים למעט יבוא ביטחוני ישיר
											סך השימושים
											התוצר המקומי הגולמי של הסקטור העסקי (במחירי שוק) ⁴

נחונים

בפרסקטיבה

רבת

ענים

לוח נ' 1 (המשך)

המקורות והשימושים, 1981 עד 1990

ממוצע	השינוי הכמותי לעומת השנה הקודמת									
	1981-1990	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983	1982
	(אחוזים)									
ה מקורות										
התוצר המקומי הגולמי	4.6	1.3	2.5	2.1	4.0	4.1	6.1	3.1	1.3	5.8
יבוא הסחורות והשירותים ¹	10.3	3.6	6.7	-1.0	-1.0	9.2	19.0	-2.9	-5.1	9.0
מזה: היבוא האזרחי של סחורות ושירותים	8.2	11.2	11.4	-3.9	-4.0	15.8	11.4	-0.4	0.5	8.3
סך המקורות	6.6	2.2	4.2	0.9	2.1	6.0	10.5	0.9	-1.0	6.9
ה שימושים										
הצריכה הפרטית	12.9	8.1	8.8	-7.0	0.6	14.6	8.9	4.3	0.4	5.3
הצריכה הציבורית	6.5	-6.5	-3.8	6.3	3.5	-9.3	18.0	-2.5	-7.4	4.6
מזה: הצריכה הציבורית למעט יבוא ביטחוני ישיר	2.0	3.1	2.2	1.9	-1.1	-2.4	4.1	2.6	2.3	2.7
ההשקעה הגולמית המקומית	-5.1	15.2	10.1	-7.5	-10.6	10.3	3.3	0.1	-4.0	26.2
מזה: ההשקעה בנכסים קבועים ²	4.1	5.6	12.6	-11.8	-7.8	-0.2	13.7	-0.5	-3.8	22.4
השימושים המקומיים למעט יבוא ביטחוני ישיר	6.0	8.0	7.2	-4.9	-2.2	9.2	6.7	3.2	0.1	8.1
ערך היצוא בשוק המקומי ³	5.1	-3.5	1.8	13.6	9.0	5.9	10.9	-1.3	3.6	2.5
סך השימושים למעט יבוא ביטחוני ישיר	5.7	4.7	5.8	-0.1	1.0	8.1	7.8	2.0	1.0	6.6
סך השימושים	6.6	2.2	4.2	0.9	2.1	6.0	10.5	0.9	-1.0	6.9
התוצר המקומי הגולמי של הסקטור העסקי (במחירי שוק) ⁴	5.7	0.5	3.0	2.3	5.7	6.4	8.1	3.0	1.2	7.2

לוח נ' - 2

התוצר הלאומי וההכנסה הפנויה, 1971 עד 1980

ממוצע	העלייה או הירידה הריאלית לעומת השנה הקודמת ¹											
	1971-1980	1980	1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972		1971
						(אחוזים)						
1.	5.5	2.3	5.4	4.2	8.2	0.8	2.7	2.8	5.1	11.2	12.2	התוצר הלאומי הגולמי (במחירי שוק)
2.	7.3	6.6	7.1	2.1	6.2	18.9	15.0	10.8	-9.5	5.7	10.3	מסים עקיפים על הייצור המקומי נטו
3.	5.6	-7.3	28.0	-15.4	-6.0	56.8	..	..	..	..	..	הסובסידיה הגלומה באשראי המוכון
4.	17.8	40.6	61.0	5.4	5.2	28.5	24.7	29.5	-42.5	26.9	-1.0	ההכנסה המקומית של הסקטור הציבורי מריבית ומכוש
5.	9.6	8.6	12.2	1.9	3.9	28.0	11.4	2.2	7.1	2.1	18.6	סך כל המסים הישירים ²
6.	15.5	2.5	9.4	10.2	13.1	17.1	9.5	25.9	14.5	22.8	29.6	תשלומי ההעברה השוטפים נטו ותשלומי ריבית על החוב הפנימי
7.	2.9	-7.5	-2.6	15.0	24.9	-8.4	-7.7	-24.1	-16.4	23.8	31.9	העברות לפרטים מחו"ל
8.	5.8	-2.1	3.5	5.9	10.7	-2.4	3.6	2.4	5.8	15.8	15.2	ההכנסה הפרטית הגולמית הפנויה מכל המקורות
9.	-92.1	-463.0	-234.8	21.0	-264.1	-94.6	-45.9	37.5	6.2	-9.4	126.1	מילוות חובה נטו
10.	6.2	-0.7	2.9	6.0	11.1	-0.0	6.1	1.0	5.8	17.0	12.5	ההכנסה הפנויה ללא מילוות חובה

* מחושב ע"פ החשבונאות הלאומית בשיטת ה-SNA הישן.
(1) במונחי כוח קנייה.

לוח נ' - 2 (המשך)

התוצר הלאומי וההכנסה הסנויה, 1981 עד 1990

ממוצע	העלייה או הירידה הריאלית לעומת השנה הקודמת ¹											
	1981-1990	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983	1982		1981
						(אחוזים)						
1.	4.1	6.1	1.0	6.8	6.8	7.8	-5.5	-0.6	5.9	2.4	9.9	התוצר הלאומי הגולמי (במחירי שוק)
2.	1.7	3.7	0.7	1.3	8.1	5.0	-5.2	3.3	1.3	-2.7	1.4	הבלאי בסקטור הציבורי
3.	12.1	12.1	3.6	-0.6	5.6	35.8	58.2	-18.9	25.7	50.0	-50.6	מסים עקיפים על הייצור המקומי נטו
4.	-13.3	-13.6	-33.0	-23.6	5.3	-11.3	-8.2	-8.7	-16.3	-11.5	-11.9	הסובסידיה הגלומה באשראי המוכוון
5.	14.3	50.5	31.1	24.0	-36.4	199.2	-76.5	-26.6	-30.3	9.4	-1.6	ההכנסה המקומית של הסקטור הציבורי מריבית ומרכוש
6.	1.7	1.1	-8.1	4.2	0.5	9.7	16.2	-20.3	0.9	5.3	7.6	סך כל המסים הישירים
7.	4.9	10.8	6.2	3.5	1.6	12.6	-0.6	5.9	-0.5	6.1	3.1	תשלומי ההעברה השוטפים נטו ותשלומי ריבית על החוב הפנימי
8.	2.6	-3.2	19.1	-14.1	27.7	33.0	12.9	-10.9	-13.3	-31.3	6.6	ההעברות לפרטים מחו"ל
9.	4.5	6.0	3.9	6.3	9.5	4.0	-11.2	8.1	5.5	-2.7	16.0	ההכנסה הפרטית הגולמית הפנויה מכל המקורות
10.	21.8	-72.2	31.1	226.2	-34.5	118.2	-57.1	46.8	12.0	-1.9	-50.7	מילווה חובה נטו
11.	4.4	4.3	4.3	7.5	9.1	4.5	-11.6	8.3	5.5	-2.7	15.0	ההכנסה הפנויה ללא מילווה חובה

(1) במונחי כוח קנייה.

לוח נ' - 3

מדדי מחירים נבחרים, 1960 עד 1992
(שיעור השינוי הממוצע, אחוזים)

שנה	מדד המחירים לצרכן	המדד ללא פירות וירקות ¹	המדד ללא דיור ופירות וירקות ¹	תוצרת חקלאות ¹	תוצרת תעשייתית ¹	מדד המחירים הסיטוניים בתעשייה
1960	2.29	1.50	3.39	1.42	0.7	1.4
1961	6.71	5.80	7.63	5.29	6.7	6.0
1962	9.47	9.11	18.59	9.05	5.9	7.0
1963	6.57	6.73	19.47	3.58	4.4	3.6
1964	5.15	5.35	23.38	4.96	1.1	1.3
1965	7.70	7.63	10.17	7.13	11.8	4.8
1966	7.99	8.46	7.60	8.63	3.3	6.4
1967	1.63	1.71	-1.95	2.32	3.7	1.8
1968	2.12	2.36	4.70	1.95	0.3	1.7
1969	2.49	1.65	2.50	1.62	7.7	1.5
1970	6.10	6.44	12.52	5.31	2.0	4.7
1971	12.00	12.08	12.90	11.91	12.9	11.4
1972	12.90	13.08	20.90	11.36	9.3	10.8
1973	20.00	19.27	32.10	16.52	25.6	17.5
1974	39.71	40.58	43.27	40.10	32.9	42.7
1975	39.30	38.55	30.86	40.38	44.9	41.9
1976	31.30	31.51	23.29	33.46	30.1	30.9
1977	34.60	33.72	21.80	37.09	45.4	36.7
1978	50.60	50.00	46.89	52.05	42.7	53.5
1979	78.30	78.50	121.65	68.13	77.8	67.9
1980	131.00	129.17	118.47	132.55	160.4	128.7
1981	116.80	117.21	130.65	113.56	105.9	108.6
1982	120.30	121.30	134.57	117.39	105.4	112.8
1983	145.70	143.70	145.44	143.14	170.6	140.3
1984	373.80	378.77	403.69	370.79	321.22	383.0
1985	304.60	302.86	296.66	304.98	345.31	285.0
1986	48.10	46.04	32.30	50.51	78.68	39.7
1987	19.90	19.80	17.70	20.35	18.5	14.1
1988	16.30	16.20	17.00	15.98	17.01	13.3
1989	20.20	21.30	32.30	18.93	6.08	16.0
1990	17.20	18.20	34.20	14.31	1.17	11.1
1991	19.00	19.40	31.60	15.91	13.49	13.6
1992	11.90	11.70	11.20	11.91	19.06	9.6

(1) מתוך מדד המחירים לצרכן.

לוח נ' - 4

אינדיקטורים במשק, 1960 עד 1992
(אחוזים)

שיעורי השינוי					
השנה	שיעורי האבטלה	באוכלוסייה בגיל העבודה	בסך כל המועסקים בסקטור העסקי	בסך כל המועסקים בסקטור הציבורי	בשכר הריאלי למשרת שכיר
1960	4.6	2.8			
1961	3.6	4.1	5.3	10.2	
1962	3.7	4.5	7.5	-0.9	5.3
1963	3.6	5.2	2.4	6.1	6.3
1964	3.3	4.0	4.9	5.5	5.4
1965	3.6	4.3	1.6	7.6	9.1
1966	7.4	3.3	-0.2	0.3	10.2
1967	10.4	2.5	-6.5	-1.7	-1.2
1968	6.1	4.9	10.1	8.3	1.1
1969	4.5	2.6	3.3	5.6	² 2.6
1970	3.8	2.7	2.2	0.6	2.3
1971	3.5	3.2	3.1	4.8	3.1
1972	2.7	3.4	5.1	4.7	0.7
1973	2.6	3.6	3.5	5.3	6.1
1974	3.0	3.0	-1.6	5.9	-2.4
1975	3.1	0.7	0.0	5.5	-2.1
1976	3.6	3.2	0.8	2.8	1.4
1977	3.9	2.1	2.4	4.1	10.6
1978	3.4	1.9	3.1	8.5	1.5
1979	2.9	2.6	1.9	3.4	9.5
1980	4.8	2.5	0.8	1.7	-3.2
1981	5.1	1.8	1.4	3.7	10.4
1982	5.0	1.8	1.4	1.6	-0.3
1983	4.5	2.0	4.0	1.3	6.1
1984	5.9	2.2	1.5	1.5	-0.4
¹ 1985	6.7	2.2	0.3	1.7	-9.0
1986	7.1	1.9	1.7	0.7	7.8
1987	6.1	1.9	3.9	-0.4	7.9
1988	6.4	2.0	3.2	4.2	6.0
1989	8.9	2.0	0.0	1.9	-1.3
1990	9.6	3.9	2.0	2.3	-1.0
1991	10.6	7.1	5.9	6.6	-3.0
1992	11.2	4.3	4.7	3.2	1.1

(1) סדרה חרשה מ-1985, שבה כלולים באוכלוסייה בגיל העבודה ובכוח העבודה בני 15 ומעלה (במקום בני 14 ויותר עד כה).

(2) סדרה חרשה, הכוללת עובדי שטחים.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח נ' - 5

הרכיבים העיקריים של ההוצאות וההכנסות, 1970 עד 1992¹

1979	1978	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971	1970	
(אחוזים מתוך התל"ג)										
77.6	78.5	78.1	82.4	81.4	88.1	80.9	63.6	62.1	59.2	1. סך ההוצאות הציבוריות
66.5	62.3	66.4	66.1	63.0	73.7	62.1	53.9	52.0	45.9	א. ההוצאות הציבוריות המקומיות
30.7	28.6	29.1	29.7	31.6	33.4	30.5	28.7	29.0	28.3	ביקושים מקומיים
12.3	11.1	11.2	10.2	9.6	9.9	10.0	9.5	9.7	9.6	צריכה אורחית מקומית
14.0	13.4	14.1	15.2	16.8	17.9	15.1	12.3	14.5	13.9	צריכה ביטחונית מקומית (נטו)
4.4	4.2	3.8	4.4	5.2	5.7	5.4	6.9	4.8	4.8	השקעות הסקטור הציבורי
35.8	33.7	37.3	36.4	31.4	40.3	31.6	25.2	23.0	17.6	הוצאות מקומיות אחרות
16.5	16.8	17.0	16.9	15.2	13.9	11.8	10.1	9.7	9.3	תשלומי העברה
7.5	6.5	5.2	4.8	4.4	4.3	4.0	3.9	3.3	3.2	תשלומי ריבית נקובה לציבור
4.0	3.8	7.6	7.1	6.9	6.5	6.4	4.9	5.6	4.1	תמיכות ישירות
7.9	6.6	7.5	7.6	5.0	15.5	9.4	6.3	4.4	1.0	הטבות אשראי
11.1	16.2	11.7	16.3	18.4	14.4	18.8	9.8	10.1	13.3	ב. הוצאות בחו"ל
7.8	13.0	9.2	14.4	16.8	12.8	17.5	8.4	8.9	11.6	יבוא ביטחוני ישיר
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	מקרמות ע"ח יבוא ביטחוני
3.3	3.2	2.6	1.9	1.6	1.6	1.2	1.3	1.2	1.7	תשלומי ריבית נומינלית
-0.1	-0.1	-0.0	-0.1	-0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	לנמ"א ואחרות
66.5	61.8	62.8	69.7	58.1	58.0	61.6	48.8	50.4	46.9	2. סך כל ההכנסות הציבוריות
54.9	51.1	53.2	56.7	48.7	48.6	44.9	45.0	47.4	43.4	א. ההכנסות המקומיות
47.0	44.2	46.4	49.2	42.3	42.8	39.5	38.7	41.1	36.8	מסים
3.0	2.0	2.1	2.5	1.8	1.6	1.3	2.3	2.0	2.3	הכנסות מרכוש
2.0	2.0	2.2	2.6	2.3	2.1	2.2	2.3	2.5	2.5	תשלומי העברה מהציבור
0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.7	0.5	0.6	0.6	זקיפת פנסיה
2.1	2.1	1.9	1.8	1.6	1.5	1.4	1.2	1.1	1.1	בלאי
11.7	10.7	9.6	13.0	9.5	9.3	16.6	3.8	3.0	3.5	ב. ההכנסות מחו"ל
1.8	1.0	0.6	0.8	0.9	1.1	1.0	0.1	0.5	0.3	הכנסות מריבית
8.1	7.4	6.6	8.9	5.3	5.7	8.8	0.8	-0.1	0.3	העברות בינאמשלתיות
1.8	2.3	2.4	3.3	3.3	2.6	6.8	2.9	2.6	3.6	העברות למסדות הלאומיים ולמלכ"ר
-11.1	-16.7	-15.3	-12.7	-23.3	-30.1	-19.3	-14.8	-11.7	-12.3	3. הגירעון הכולל של הסקטור הציבורי (-)
-11.7	-11.2	-13.2	-9.4	-14.3	-25.1	-17.2	-8.9	-4.6	-2.5	הגירעון המקומי (-)
0.6	-5.5	-2.1	-3.3	-8.9	-5.0	-2.1	-5.9	-7.1	-9.8	הגירעון בחו"ל (-)
43.948	23.531	14.67	9.969	7.693	5.33	3.757	2.982	2.315	1.851	התל"ג (מיליוני ש"ח, במחירים שוטפים)

לוח נ' - 5 (המשך)¹
 הרכיבים העיקריים של ההוצאות וההכנסות, 1970 עד 1992

1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	1983	1982	1981	1980	
(אחוזים מתוך הת"ג)													
56.4	58.3	58.9	60.1	60.8	62.0	64.3	70.3	74.7	69.8	74.8	77.4	76.9	1. סך ההוצאות הציבוריות
51.7	52.0	52.6	53.5	53.1	52.5	52.9	55.9	62.1	60.8	64.1	66.1	64.3	א. ההוצאות הציבוריות המקומיות
28.6	29.2	29.9	30.0	29.9	29.8	29.2	30.9	34.2	34.0	35.1	34.2	34.4	ביקושים מקומיים
16.8	16.9	17.3	17.2	16.8	16.2	16.2	16.3	17.9	17.3	17.5	17.7	17.9	צריכה אזורית מקומית
8.5	8.9	9.9	10.2	10.4	11.0	11.0	12.7	14.3	14.1	15.0	14.0	14.0	צריכה ביטחונית מקומית (נטו)
3.3	3.3	2.7	2.6	2.7	2.5	2.1	1.9	2.1	2.5	2.6	2.5	2.5	השקעות הסקטור הציבורי
23.1	22.8	22.7	23.4	23.2	22.8	23.7	25.0	27.9	26.8	29.0	31.8	29.8	הוצאות מקומיות אחרות
14.2	13.8	12.6	13.0	12.3	11.1	11.3	10.3	10.3	10.9	11.5	11.1	12.3	תשלומי העברה
5.7	6.2	6.8	6.8	6.5	7.1	7.9	7.8	8.1	6.9	7.8	8.0	7.7	תשלומי ריבית נקובה לציבור
2.9	2.4	2.7	3.0	3.4	3.1	3.1	4.8	6.3	5.7	5.8	7.6	2.9	תמיכות ישירות
0.3	0.4	0.6	0.7	1.0	1.4	1.5	2.0	3.2	3.3	3.9	5.2	6.9	הטבות אשראי
4.7	6.3	6.3	6.6	7.7	9.5	11.4	14.5	12.6	9.0	10.7	11.4	12.7	ב. הוצאות בחו"ל
2.3	3.3	2.9	2.7	4.8	7.1	4.0	7.3	6.3	3.9	5.6	9.3	8.1	יבוא ביטחוני ישיר
-0.1	0.4	0.3	0.4	-1.1	-2.1	2.2	0.6	0.3	0.5	0.2	-2.3	0.9	מקדמות ע"ח יבוא ביטחוני
2.1	2.3	2.7	3.1	3.5	3.9	4.6	5.9	5.3	4.0	4.0	3.7	3.2	תשלומי ריבית נומינלית
0.4	0.4	0.4	0.4	0.5	0.6	0.5	0.6	0.7	0.7	0.9	0.7	0.4	לנמ"א ואחרות
54.1	54.0	54.9	54.0	57.5	60.3	68.3	70.8	60.8	63.4	62.4	60.4	63.8	2. סך כל ההכנסות הציבוריות
46.0	44.7	45.7	45.2	48.6	49.5	52.3	48.6	43.5	52.0	53.5	49.6	51.7	א. ההכנסות המקומיות
39.6	38.1	38.8	39.0	43.1	44.1	46.6	44.2	37.0	43.6	43.6	40.9	42.6	מסים
1.9	1.8	2.0	1.4	1.1	1.0	1.6	0.6	2.3	3.2	4.8	4.5	5.1	הכנסות מרכוש
2.3	2.6	2.4	2.2	1.9	1.9	1.6	1.2	1.3	2.5	2.3	1.4	1.2	תשלומי העברה מהציבור
0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.8	0.8	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	זקיפת פנסיה
1.5	1.4	1.6	1.6	1.6	1.7	1.7	1.8	1.8	1.7	1.8	1.8	1.8	בלאי
8.0	9.3	9.2	8.8	8.8	10.8	16.0	22.2	17.3	11.4	8.8	10.8	12.1	ב. ההכנסות מחו"ל
1.0	1.3	1.2	1.1	0.8	0.8	1.0	1.2	1.4	1.7	2.0	1.9	1.5	הכנסות מריבית
5.7	6.6	6.4	6.4	6.8	8.6	13.2	18.8	13.9	7.9	5.0	6.4	8.3	העברות בינממשלתיות
1.3	1.4	1.6	1.3	1.2	1.4	1.8	2.2	2.0	1.8	1.8	2.5	2.3	העברות למסדות הלאומיים ולמלכ"ר
-2.4	-4.3	-4.0	-6.1	-3.3	-1.7	4.0	0.5	-13.9	-6.4	-12.5	-17.0	-13.1	3. הגירעון הכולל של הסקטור הציבורי (-)
-5.7	-7.3	-6.9	-8.3	-4.5	-3.1	-0.6	-7.2	-18.6	-8.8	-10.6	-16.5	-12.5	הגירעון המקומי (-)
3.3	3.1	2.9	2.2	1.2	1.4	4.6	7.7	4.8	2.4	-1.9	-0.6	-0.6	הגירעון בחו"ל (-)
158,122	133,321	102,682	83,450	68,435	55,095	43,041	27,324	7,303	1,494.13	578.559	258.8	107.809	הת"ג (מיליוני ש"ח, במחירים שוטפים)

(1) בשנים 1970-1979 חשבונואות הסקטור הציבורי נעשתה לפי SNA הישן, והחל משנת 1980 חשבונואות הסקטור הציבורי נעשתה לפי SNA החדש.

לוח נ' - 6

נתוני היצוא והיבוא, 1975 עד 1992

1983	1982	1981	1980	1979	1978	1977	1976	1975	
(מיליוני דולרים, מחירים שוטפים)									
5,563	5,582	5,930	5,820	4,776	4,088	3,414	2,679	2,187	סך כל יצוא הסחורות
4,675	4,876	4,885	4,300	3,569	2,781	2,270	1,922	1,722	סך כל יצוא השירותים
10,238	10,458	10,815	10,120	8,345	6,869	5,685	4,600	3,909	סך כל היצוא
8,364	7,895	7,799	7,749	7,198	5,535	4,659	4,037	4,054	סך כל יבוא הסחורות האזרחי
1,028	1,488	2,205	1,693	1,183	1,565	1,047	1,519	1,799	סך היבוא הביטחוני
5,792	5,592	4,891	4,287	3,487	2,782	2,289	2,077	1,884	סך כל יבוא השירותים
15,184	14,975	14,896	13,728	11,869	9,883	7,995	7,633	7,737	סך כל היבוא
3,918	3,028	1,875	1,916	2,340	1,448	1,264	1,514	2,029	עודף היבוא האזרחי
4,946	4,517	4,081	3,608	3,523	3,013	2,311	3,033	3,828	עודף היבוא הכולל
(אחוזי תוצר)									
21	24	26	28	28	31	24	21	18	סך כל יצוא הסחורות
17	21	22	21	21	21	16	15	14	סך כל יצוא השירותים
38	44	48	49	49	51	40	37	32	סך כל היצוא
31	33	35	37	42	41	33	32	33	סך כל יבוא הסחורות האזרחי
4	6	10	8	7	12	7	12	15	סך היבוא הביטחוני
21	24	22	21	20	21	16	17	15	סך כל יבוא השירותים
56	63	66	66	69	74	57	61	64	סך כל היבוא
14	13	8	9	14	11	9	12	17	עודף היבוא האזרחי
18	19	18	17	21	22	16	24	31	עודף היבוא הכולל

נתונים בפרספקטיבה רבת שנים

- (1) על בסיס רישום יבוא הסחורות סי"פ ויצוא הסחורות פו"ב.
 (2) הנתונים עד 1987 הם על פי הסיווג הישן במקור, והותאמו לסיווג החדש שהחל בשנת 1988.

לוח נ' 6 (המשך)

נתוני היצוא והיבוא, 1975 עד 1992

1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	
(מיליוני דולרים, מחירים שוטפים)									
13,282	12,024	12,133	11,061	9,997	9,133	7,703	6,629	6,214	סך כל יצוא הסחורות
8,215	7,164	6,730	6,141	5,665	5,151	4,367	4,409	4,511	סך כל יצוא השירותים
21,496	19,188	18,863	17,202	15,662	14,283	12,070	11,038	10,725	סך כל היצוא
18,272	16,319	14,765	12,663	11,978	11,318	9,160	7,814	7,941	סך כל יבוא הסחורות האזרחי
1,466	1,973	1,501	1,204	2,082	2,448	1,178	1,829	1,418	סך היבוא הביטחוני
8,614	7,950	7,954	7,204	6,771	6,190	5,506	5,380	6,095	סך כל יבוא השירותים
28,351	26,241	24,220	21,071	20,832	19,956	15,844	15,023	15,454	סך כל היבוא
5,389	5,081	3,856	2,665	3,087	3,225	2,596	2,157	3,311	עודף היבוא האזרחי
6,855	7,053	5,357	3,869	5,170	5,673	3,774	3,985	4,729	עודף היבוא הכולל
(אחוזי תוצר)									
21	21	23	25	23	26	25	29	25	סך כל יצוא הסחורות
13	12	13	14	13	15	14	19	18	סך כל יצוא השירותים
33	33	36	40	37	41	39	48	43	סך כל היצוא
28	28	28	29	28	33	30	34	32	סך כל יבוא הסחורות האזרחי
2	3	3	3	5	7	4	8	6	סך היבוא הביטחוני
13	14	15	17	16	18	18	23	24	סך כל יבוא השירותים
44	45	46	48	49	58	51	65	62	סך כל היבוא
8	9	7	6	7	9	8	9	13	עודף היבוא האזרחי
11	12	10	9	12	16	12	17	19	עודף היבוא הכולל

(1) על בסיס רישום יבוא הסחורות סי"פ ויצוא הסחורות פר"ב.

(2) הנתונים עד 1987 הם על פי הסיווג הישן במקור, והותאמו לסיווג החדש שהחל בשנת 1988.

לוח נ' - 7

חשבון מאזן התשלומים, 1975 עד 1992

1983	1982	1981	1980	1979	1978	1977	1976	1975	
(מיליוני דולרים, מחירים שוטפים)									
-2,025	-1,992	-959	-582	-675	-634	-176	-583	-1,754	החשבון השוטף
-458	446	549	-107	-190	-123	-591	-640	367	תנועות הון לז"ק
2,545	1,140	1,282	1,391	1,367	1,053	991	1,239	1,054	תנועות הון לז"א ובינוני
6	1,648	474	-52	622	288	80	-170	411	תנועות ההון של מערכת הבנקאות
-605	-323	-773	-83	-889	338	-92	339	-236	טעויות והשמטות
3,694	3,836	3,542	3,394	3,120	2,678	1,571	1,373	1,184	יתרות בנק ישראל ברוטו במט"ח
64.1	62.9	55.4	54.5	60.7	63.9	58.6	59.3	51.7	יחס חוב נטו לתוצר

נתונים בפרסקטיבה רבת שנים

לוח נ' - 7 (המשך)

חשבון מאזן התשלומים, 1975 עד 1992

1992	1991	1990	1989	1988	1987	1986	1985	1984	
(מיליוני דולרים, מחירים שוטפים)									
87	-340	573	1,232	-38	-665	1,724	1,156	-1,341	החשבון השוטף
-535	-238	-449	-586	290	726	-658	-128	210	תנועות הון לז"ק
-650	25	-24	123	-542	542	600	59	1,339	תנועות הון לז"א ובינוני
-1,583	-370	-227	-667	-516	55	-79	-13	-179	תנועות ההון של מערכת הבנקאות
1,346	883	641	1,298	-363	3	-594	-675	-540	טעויות והשמטות
5,131	6,298	6,316	5,330	4,091	5,924	4,703	3,719	3,098	יתרות בנק ישראל כרוטו במט"ח
23.5	26.6	29.5	37.5	43.4	51.6	58.1	78.3	74.1	יחס חוב נטו לתוצר

לוח נ' - 8

נתונים נבחרים של נכסים, אשראי וריביות, 1973 עד 1992
(מיליוני ש"ח, אחוזים)

הריבית בפח"ק	הריבית בחח"ר	האשראי הבנקאי לציבור	האשראי החופשי לזמן קצר	סך כל הנכסים הלא-צמודים ¹	פז"ק פח"ק	אמצעי התשלום	פיקדונות העו"ש	המזומנים שבידי הציבור	בסיס הכסף	
12.0	22.2	1.4	0.5	1.1	0.4	0.7	0.5	0.3	0.6	1973
12.2	25.5	2.1	0.6	1.2	0.4	0.9	0.6	0.3	0.7	1974
15.0	29.4	3.1	0.7	1.4	0.4	1.1	0.7	0.4	0.7	1975
17.2	34.9	4.1	1.0	1.8	0.4	1.3	0.9	0.5	1.1	1976
24.7	42.8	7.6	2.5	2.5	0.5	1.9	1.2	0.6	1.6	1977
28.6	49.8	12.5	4.5	3.3	0.6	2.7	1.8	0.9	2.0	1978
34.0	87.2	26.3	9.6	4.4	0.8	3.5	2.3	1.2	2.3	1979
77.7	176.2	62.2	21.8	9.5	2.2	7.0	4.9	2.1	4.5	1980
89.0	170.7	156.1	67.9	20.7	6.5	12.5	8.1	4.4	9.6	1981
76.0	140.2	481.7	207.9	58.1	29.7	26.3	17.9	8.4	19.3	1982
99.1	181.6	1,322.9	500.1	144.6	77.3	62.7	38.1	24.6	51.5	1983
406.0	771.0	7,778.3	2,902.3	744.3	427.4	277.0	154.3	122.7	281.5	1984
162.5	443.7	20,822.5	7,364.3	4,248.0	3,219.3	989.7	508.5	481.3	2,143.5	1985
17.2	61.5	27,502.7	10,878.5	7,437.9	5,203.5	2,176.7	1,202.9	973.8	2,887.0	1986
17.6	61.9	36,845.5	13,769.7	10,977.4	7,613.4	3,287.0	1,921.6	1,365.4	4,163.2	1987
13.4	46.2	45,644.2	18,157.7	11,052.1	7,320.0	3,654.8	2,011.6	1,643.2	3,169.6	1988
11.6	34.3	55,304.2	23,627.5	15,310.7	9,915.4	5,304.3	3,079.2	2,225.1	3,749.4	1989
13.2	29.6	65,327.8	32,345.3	21,632.6	14,548.4	6,950.5	4,133.4	2,817.1	4,292.5	1990
12.9	29.9	81,503.0	40,073.0	25,846.3	17,776.1	7,907.8	4,680.0	3,227.9	4,963.7	1991
10.3	22.0	100,297.4	51,223.3	32,164.4	21,738.2	10,242.4	6,144.9	4,097.5	5,900.1	1992

נתונים בפרספקטיבה רחבה שנים

(1) לא כולל מק"ם.

ה מקור : מאזן בנק ישראל; המאזן החדשי של המוסדות הבנקאיים.